

робочого дня (тижня) за строковим трудовим договором), тоді згідно зі статтею 3 Закону України «Про оплату праці» від 24 березня 1995 року № 108 місячна нарахована заробітна плата такого працівника не може бути нижчою від законодавчо встановленого рівня мінімальної заробітної плати [6].

Отже, аналізуючи заявлену проблему, ми окреслили законодавче регулювання питання права студентів на працю у вільний від навчання час. А саме, звернули увагу на найважливіші форми роботи для студентства, охарактеризували проблему основної роботи та роботи за сумісництвом та визначили нормативне регулювання робочого часу та зарплатні студентів.

Література:

1. Кодекс законів про працю України . – Х.: ТОВ «Одіссей», 2013. – 136 с.
2. Закон України «Про вищу освіту» / Вісник Верховної Ради України. – 2002. - № 10. – С. 80-95.
3. Закон України «Про Державний реєстр фізичних осіб – платників податків та інших обов’язкових платежів» // Вісник Верховної Ради України. – 1994. - № 32. – С. 1-7.
4. Наказ Міністерства праці, Міністерства юстиції та Міністерства соціального захисту України від 29.07.1993 р. № 58: [Електр. ресурси]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0110-93>.
5. Постанова Верховного Суду України від 24.12.1999 р. № 13: [Електр. ресурси]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-99>.
6. Закон України «Про оплату праці» від 24 березня 1995 року №108/95-ВР: [Електр. ресурси]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>.

Панасенко Є.О.

(наук. кер. – ст. викл. Штепа О.О.)

*студент V курсу факультету філології та журналістики
Полтавського національного педагогічного
університету ім. В.Г.Короленка*

ПРАВО НА ТАЄМНИЦЮ ЛИСТУВАННЯ, ТЕЛЕФОННИХ РОЗМОВ, ТЕЛЕГРАФНОЇ ТА ІНШОЇ КОРЕСПОНДЕНЦІЇ В УКРАЇНІ: ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

В сучасному світі людині важливо знати свої права, свободи та обов’язки, тому що дані поняття складають основу людського життя в суспільстві, державі, та відношення між іншими громадянами. Як зазначав К.Слюсар, гарантія прав і свобод людини і громадянина має розглядатися крізь призму політики держави, спрямованої на створення умов для всебічного розвитку людини, забезпечення її прав і свобод [5, с. 35].

У другій частині статті 3 Конституції України йдеться, що утвердження і забезпечення прав і свобод людини – головний обов’язок держави [2, с. 3].

У стаття 31 Конституції України відзначається, що кожному гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції. Винятки встановлюються лише судом у випадках, передбачених законом, з метою запобігти злочинів чи з’ясувати істину під час розслідування кримінальної справи, якщо іншими способами одержати інформацію неможливо [2, с. 12]. Дана норма Конституції України являє собою гарантію свободи людини і громадянина.

Таке право, встановлене у ст. 31 Конституції України, передбачає заборону для будь-якої особи без згоди людини, яка є відправником чи адресатом листи, чи, якщо особа спілкується по телефону, телеграфу, факсу або за допомогою інших засобів поштового, електричного та електронного зв’язку, знайомитися зі змістом її листуванням чи іншої кореспонденції, прослуховувати її телефонні розмови тощо, а також розголошувати їх зміст або сам факт листування, телефонної розмови, відправлення чи одержання грошового переказу, телеграми та іншої кореспонденції.

Кожна особа вирішує самостійно, чи повинні бути її листування, телефонні розмови тощо таємними для всіх, чи тільки для близьких людей.

У ст. 36 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», йдеться, що лист, адресований редакції, може бути використаний у повідомленнях і матеріалах, якщо при цьому не змінюється зміст листа і не порушуються положення цього Закону, тобто особа, яка відправляє листа до редакції друкованого засобу масової інформації, не вправі розраховувати на те, що зміст листа залишиться невідомим всім. Листи, телеграми та інші засоби кореспонденції є власністю адресата, але якщо кореспонденція стосується особистого життя іншої людини, то на її опублікування потрібна згода останньої, а долучена до кримінальної справи така кореспонденція може бути лише у разі, якщо у ній містяться відомості, що мають значення для правильного вирішення справи [4, с. 251].

Не може визнаватися також посяганням на таємницю телефонних розмов використання технічних засобів контролю і прослуховування телефонних та інших переговорів, які застосовуються як заходи забезпечення безпеки певних осіб за їх письмовою заявою або письмовою згодою в порядку, встановленому законами України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» і «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» [3, с. 77].

У Законі України «Про зв’язок» (ст. 9) говориться, що зняття інформації з телекомунікаційних мереж заборонене, крім випадків, які передбачені законом. Оператори, провайдери телекомунікацій зобов’язані вживати відповідно до законодавства технічних та організаційних заходів із захисту телекомунікаційних мереж, засобів телекомунікацій, інформації

з обмеженим доступом про організацію телекомунікаційних мереж та інформації, що передається цими мережами [4, с. 257].

Якщо таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції було порушено, то встановлюється кримінальна відповідальність (ст. 163 КК України). Крім того, ст. 359 цього Кодексу передбачає кримінальну відповідальність за незаконне використання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації [3, с. 77, 173].

Але, законодавство України передбачає певну кількість випадків, коли таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції може бути легально порушено. Згідно з ст. 187 КПК України, накладення арешту на кореспонденцію і виїмка її в поштово-телеграфних установах здійснюються у зв'язку з розслідуванням кримінальної справи за поданням слідчого, погодженим з прокурором, та за постановою голови чи заступника голови апеляційного суду.

Право людини на таємницю листування та інших видів комунікації є продовженням та однією з основних гарантій права на охорону приватного життя. Це право, передбачене міжнародними нормами (ст. 12 Загальної декларації прав людини) [1, с. 66], знайшло своє відображення у переважній більшості сучасних конституцій. Кожному гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції (ст. 31 Конституції України) [2, с. 12].

Отже, таємниця листування, телефонних розмов тощо є важливою гарантією права на недоторканність приватного життя особи, її особистої та сімейної таємниці, але воно не може бути зведене тільки до неї. Вимога права про забезпечення таємниці повідомлень виходить за межі приватного життя і значною мірою поширюється на сферу службових або суспільних відносин.

Такі гарантії права забезпечуються нормами адміністративного, кримінального чи кримінально-процесуального права. За порушення встановленої Конституцією гарантії цього права винна особа може бути притягнута до кримінальної відповідальності за ст. 163 Кримінального кодексу України [3, с. 77]. Накладання арешту на кореспонденцію і вилучення її в поштово-телеграфних установах, запобігання розголошенню у судовому розгляді справи відомостей про інтимні сторони життя осіб, які беруть участь у справі, регулюються відповідними статтями Кримінально-процесуального кодексу України. Об'єктом такого злочину є конституційне право громадян на таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції. Предмет злочину – це відомості, які містяться в кореспонденції громадян і становлять їх особисту таємницю.

Закон про право на таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції є одним з вагомих критеріїв наявності прав і свобод громадян у суспільстві, оскільки він дає змогу збагнути стан законів у державі, відношення до них влади та громадян в цілому, та в кон-

кретних ситуаціях. Він є індикатором сформованості громадянської думки народу, його свідомості та переконань.

Як говориться у преамбулі до Загальної Декларації прав людини, необхідно, аби права людини охоронялися силою закону з метою забезпечення того, щоб людина не була змушена вдаватися, як до останнього засобу, до повстання проти тиранії і гноблення. Загальне розуміння характеру цих прав і свобод має величезне значення для повного виконання цього зобов'язання [1, с. 66].

Література

1. Загальна Декларація прав людини // Позакласний час. – 2006. – № 21 – 22. – С. 66 – 67.
2. Конституція України. – Х.: «Ранок», 2008. – 48 с.
3. Кримінальний кодекс України. – Х.: ТОВ «Одіссей», 2010. – 224 с.
4. Панкевич І.М. Конституційні гарантії захисту прав і людини в Україні та країнах сталої демократії / І.М.Панкевич //Розвиток демократії та демократична освіта в Україні. – К., 2003. – С. 251 – 259.
5. Слюсар К. Методи гарантування і захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина /К. Слюсар //Право України. – 2006. – №4. – С. 35 – 39.

Кібець Т.О.

(наук. кер. – ст. викл. Штепа О.О.)

*студентка V курсу історичного факультету
Полтавського національного педагогічного
університету ім. В.Г.Короленка*

ПРАВА УЧАСНИКІВ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА НА ОТРИМАННЯ ДИВІДЕНДІВ: НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Одним із напрямків розподілу отриманого суб'єктом господарювання прибутку є виплата дивідендів. Дивіденди є ключовим інструментом управління прибутком та найбільш ліквідним результатом діяльності підприємства, що можуть отримати його засновники.

Лібералізація податкової політики щодо оподаткування дивідендів, зумовлена прийняттям Податкового кодексу України (далі – ПКУ), значно підвищила інтерес власників підприємств до виплати дивідендів. Це вимагає наявності чіткої законодавчої бази щодо механізму нарахування дивідендів суб'єктами господарювання різних організаційно-правових форм та їх адекватного відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.

Відповідно до підпункту 14 ПКУ під дивідендами слід розуміти “платіж, що здійснюється юридичною особою – емітентом корпоративних прав чи інвестиційних сертифікатів на користь власника таких корпора-